



Čj. UOOU-06670/13-5

ROZHODNUTÍ

Úřad pro ochranu osobních údajů, jako příslušný správní orgán podle § 10 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, § 2 odst. 2 a § 46 odst. 4 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, a § 17e odst. 6 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), rozhodl dne 24. září 2013 takto:

Je prokázáno, že účastník řízení: společnost [REDACTED], v souvislosti se zpracováním osobních údajů klientů **domova pro seniory v [REDACTED]** a jejich rodinných příslušníků tím, že:

- I. ke dni 26. října 2012 zpracovával osobní údaje [REDACTED] rodinných příslušníků jak současných tak bývalých obyvatel domova pro seniory prostřednictvím seznamu obsahujícího jejich osobní údaje v rozsahu jméno, příjmení, telefonní číslo a rodinný vztah ke klientovi, a to bez jejich souhlasu, přičemž je o tomto zpracování zákonem požadovaným způsobem neinformoval a zároveň zpracování neoznámil Úřadu pro ochranu osobních údajů,

porušil povinnost stanovenou v § 5 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost zpracovávat osobní údaje se souhlasem subjektů údajů a bez tohoto souhlasu pouze na základě § 5 odst. 2 písm. a) až g) tohoto zákona,

dále povinnost stanovenou v § 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost uchovávat osobní údaje pouze po dobu, která je nezbytná k účelu jejich zpracování,

dále povinnost stanovenou v § 11 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost informovat subjekty údajů při shromažďování osobních údajů o tom, v jakém rozsahu a pro jaký účel budou osobní údaje zpracovány, kdo a jakým způsobem bude osobní údaje zpracovávat, komu mohou být osobní údaje zpřístupněny a také povinnost poučit je o jejich právu přístupu k osobním údajům, právu na opravu osobních údajů, jakož i o dalších právech stanovených v § 21 zákona č. 101/2000 Sb.,

a dále povinnost stanovenou v § 16 zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost správce, který hodlá zpracovávat osobní údaje, oznámit tuto skutečnost Úřadu pro ochranu osobních údajů před zpracováním osobních údajů,

- II. vedl od 1. dubna 2012 do 16. srpna 2012 dokumentaci k ubytovaným klientům, a v rámci této dokumentace zpracovával informace o jejich zdravotním stavu bez jejich výslovného souhlasu, a aniž by jim poskytl zákonem požadované informace o prováděném zpracování, přičemž toto zpracování neoznámil Úřadu pro ochranu osobních údajů,

porušil povinnost stanovenou v § 9 zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost zpracovávat citlivé údaje, jen jestliže dal subjekt údajů ke zpracování výslovný souhlas a bez tohoto souhlasu pouze na základě výjimek podle § 9 písm. a) až i) tohoto zákona,

dále povinnost stanovenou v § 11 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost informovat subjekty údajů při shromažďování osobních údajů o tom, v jakém rozsahu a pro jaký účel budou osobní údaje zpracovány, kdo a jakým způsobem bude osobní údaje zpracovávat, komu mohou být osobní údaje zpřístupněny a také povinnost poučit je o jejich právu přístupu k osobním údajům, právu na opravu osobních údajů, jakož i o dalších právech stanovených v § 21 zákona č. 101/2000 Sb.,

a dále povinnost stanovenou v § 16 zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost správce, který hodlá zpracovávat osobní údaje, oznámit tuto skutečnost Úřadu pro ochranu osobních údajů před zpracováním osobních údajů,

- III. od 1. dubna 2012 do 16. srpna 2012 zpracovával v dokumentaci ubytovaných klientů rodná čísla, a to bez jejich souhlasu,

porušil povinnost stanovenou v § 13c odst. 1 zákona č. 133/2000 Sb., tedy povinnost využívat rodná čísla jen jde-li o činnost ministerstev, jiných správních úřadů, orgánů pověřených výkonem státní správy, soudů, vyplývající z jejich zákonem stanovené působnosti, nebo notářů pro potřebu vedení Centrální evidence závětí, nebo stanoví-li tak zvláštní zákon, nebo se souhlasem nositele rodného čísla nebo jeho zákonného zástupce,

a tím spáchal v bodě I. správní delikt podle § 45 odst. 1 písm. d), e), f) a i) zákona č. 101/2000 Sb., neboť uchovával osobní údaje po dobu delší než nezbytnou, zpracovával osobní údaje bez souhlasu subjektů údajů, neposkytl subjektům údajů informace v rozsahu nebo zákonem stanoveným způsobem a nesplnil oznamovací povinnost podle tohoto zákona,

dále spáchal v bodě II. správní delikt podle § 45 odst. 1 písm. e), f) a i) zákona č. 101/2000 Sb., neboť zpracovával osobní údaje bez souhlasu subjektů údajů, neposkytl subjektům údajů informace v rozsahu nebo zákonem stanoveným způsobem a nesplnil oznamovací povinnost podle tohoto zákona,

a dále spáchal v bodě III. správní delikt podle § 17e odst. 1 písm. b) zákona č. 133/2000 Sb., neboť neoprávněně využíval rodná čísla,

za což se mu v souladu s § 17e odst. 2 zákona č. 133/2000 Sb. ukládá

pokuta ve výši 60.000 Kč
(slovy šedesát tisíc korun českých)

splatná do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí bezhotovostním převodem na účet vedený u ČNB, č. ú. 3754-67724011/0710, variabilní symbol IČO účastníka řízení, konstantní symbol 1148

a dále podle § 79 odst. 5 správního řádu povinnost nahradit **náklady řízení ve výši 1.000 Kč**

splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí bezhotovostním převodem na účet vedený u ČNB, č. ú. 19-5825001/0710, variabilní symbol IČO účastníka řízení, konstantní symbol 1148.

Odůvodnění

Správní řízení pro podezření ze spáchání správních deliktů podle § 45 odst. 1 písm. d), e), f) a i) zákona č. 101/2000 Sb. a podle § 17e odst. 1 písm. b) zákona č. 133/2000 Sb. bylo zahájeno oznámením Úřadu pro ochranu osobních údajů, které bylo účastníku řízení, společnosti [REDAKCE], doručeno dne 14. srpna 2013. Podkladem pro zahájení řízení byl písemný materiál shromážděný v rámci kontroly provedené inspektorem Úřadu pro ochranu osobních údajů PhDr. Petrem Krejčím ve dnech 26. října 2012 až 14. června 2013.

Ze spisového materiálu je zřejmé, že účastník řízení provozuje domov pro seniory v [REDAKCE] přičemž je na základě rozhodnutí [REDAKCE] ze dne 16. srpna 2012 registrován jako poskytovatel sociální služby – domova se zvláštním režimem, podle § 16 vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách. Správu zařízení převzal účastník řízení po předchozích společnostech a dne 1. dubna 2012 uzavřel se společností [REDAKCE], majitelem objektu, nájemní smlouvu.

Dále ze spisového vyplývá, že účastník řízení disponoval po vyklizení objektu (po původním provozovateli domova pro důchodce) telefonním seznamem nalezeným na sesterně, který obsahoval osobní údaje rodinných příslušníků současných a minulých klientů, a to v rozsahu jméno, příjmení, telefonní číslo a rodinný vztah ke klientovi. Tento seznam přepsal z papírové do elektronické podoby, přičemž jej dále užíval, uchovával a doplňoval o informace např. o datu návštěv klienta. Dle vyjádření účastníka řízení bylo účelem tohoto seznamu informování klientů o změně provozovatele domova pro seniory.

Účastník řízení přijal vnitřní předpis č. 6/2012 Ochrana osobních údajů ze dne 30. října 2012 a předložil návrh předpisu č. 8/2012 Nakládání s osobními údaji, který nebyl v době provedení kontroly schválený a účinný. Tyto vnitřní předpisy upravují nakládání s osobními údaji zaměstnanců a klientů účastníka řízení, a to sdělování

osobních údajů klientů a žadatelů o služby, ochranu osobních údajů žadatelů a zaměstnanců.

Podle bodu II. odst. 1 vnitřního předpisu č. 6/2012 dává uživatel souhlas, aby poskytovatel služeb (účastník řízení) zpracovával osobní data včetně rodného čísla obsažená v žádosti, v lékařské zprávě a jiných dokumentech, a to po dobu pobytu v domově. V bodě II. odst. 6 tohoto předpisu dále účastník řízení upravuje způsob zabezpečení a opatření k zajištění ochrany osobních údajů, a to zejména tím, že přístup k osobním údajům v listinné podobě je vyhrazen jen několika vybraným zaměstnancům, přístup k osobním údajům uloženým v PC je možný pouze pod heslem. Dlouhodobě zabezpečovaná digitální data jsou uložena v uzamykatelné skříni a obzvláště citlivé údaje jsou uloženy v sejfě. Dle dalších ustanovení předpisu č. 6/2012 účastník řízení dokumentuje přijatá a provedená technicko-organizační opatření k zajištění ochrany osobních údajů a realizuje opatření, která umožní určit a ověřit, komu byly osobní údaje předány (seznamy oprávněných osob).

Účastník řízení vede osobní spisy o svých klientech obsahující dokumentaci zejména o jejich zdravotním stavu. V průběhu kontroly bylo zjištěno, že tato dokumentace klientů, kromě jedné z klientek, neobsahovala souhlasy se zpracováním osobních údajů, které byly uloženy v uzamčené kanceláři. Následně účastník řízení doložil souhlasy klientů, které obsahovaly text „...dávám tímto na základě zákona 101/2000 Sb., svůj souhlas s poskytnutím mých osobních údajů, včetně údajů o mém zdravotním stavu a sociální situaci, které jsou nezbytné pro vedené mé sociální dokumentace. Dále beru na vědomí, že k sociální dokumentaci má přístup (jméno):“. Souhlas se také vztahuje na zpřístupnění osobních údajů státním orgánům, které poskytují dotace ze státního rozpočtu na sociální služby a klient svým podpisem stvrzuje i to, že byl, poučen o možnosti odvolání tohoto souhlasu, a to bez udání konkrétních důvodů.

K bodu I. výroku tohoto rozhodnutí správní orgán uvádí, že údaje v rozsahu jméno, příjmení, rodinný vztah ke klientovi a telefonní číslo, jsou nepochybně osobní údaje ve smyslu § 4 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb., neboť se týkají určeného subjektu údajů a podléhají tak režimu zákona č. 101/2000 Sb.

Účastník řízení tím, že stanovil účel a prostředky zpracování těchto osobních údajů, tj. informování rodinných příslušníků o změně provozovatele domova pro seniory, stal se správcem osobních údajů v smyslu § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb. vedených v seznamu telefonních čísel a jako na správce se na něj vztahují povinnosti dle zákona č. 101/2000 Sb.

Podle § 5 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb. je správce povinen zpracovávat osobní údaje pouze se souhlasem subjektů údajů, nebo při naplnění některé z výjimek stanovených v písm. a) až g) tohoto ustanovení zákona. Pokud by účelem zpracování bylo pouze informování rodinných příslušníků klientů, kteří se ke dni 1. dubna 2012 nacházeli v domově pro seniory, přicházela by do úvahy aplikace výjimky stanovené v § 5 odst. 2 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb., dle které lze osobní údaje zpracovávat bez souhlasu subjektů údajů, pokud je to nezbytně třeba k ochraně životně důležitých zájmů subjektu údajů. V tomto případě je třeba bez zbytečného odkladu získat jeho souhlas. Pokud souhlas není dán, musí správce ukončit zpracování a údaje zlikvidovat. Účastník řízení však uchovával i nadále seznam s osobními údaji rodinných příslušníků, přičemž obsahoval také osobní údaje klientů a jejich příbuzných, kteří se již v domově pro seniory nenacházeli, a

seznam navíc přepsal pro své potřeby do elektronické podoby a doplňoval o další informace. Proto nelze na jeho jednání aplikovat ustanovení § 5 odst. 2 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb. ani žádnou z dalších výjimek umožňujících zpracování osobních údajů bez souhlasu subjektu údajů.

Podle § 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. je účastník řízení jako správce povinen uchovávat osobní údaje pouze po dobu, která je nezbytná k účelu jejich zpracování. Po uplynutí této doby mohou být osobní údaje uchovávány pouze pro účely státní statistické služby, pro účely vědecké a pro účely archivnictví. Vzhledem k výše uvedenému je zřejmé, že účastník svým jednáním porušil také tuto povinnost uloženou mu zákonem jako správci, neboť zpracovával osobní údaje i po uplynutí doby nezbytné k naplnění účelu, tj. k informování rodinných příslušníků klientů o změně provozovatele domova pro seniory, a to zejména v případě rodinných příslušníků bývalých klientů.

V neposlední řadě je pak správce osobních údajů povinen informovat podle § 11 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. subjekty údajů při shromažďování osobních údajů o tom, v jakém rozsahu a pro jaký účel budou osobní údaje zpracovány, kdo a jakým způsobem bude osobní údaje zpracovávat, komu mohou být osobní údaje zpřístupněny a také povinnost poučit je o jejich právu přístupu k osobním údajům, právu na opravu osobních údajů, jakož i o dalších právech stanovených v § 21 zákona č. 101/2000 Sb. Účastník řízení žádným způsobem nedoložil, že by tuto informační povinnost vůči rodinným příslušníkům klientů splnil.

Účastník řízení také nesplnil povinnost podle § 16 zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost správce, který hodlá zpracovávat osobní údaje, oznámit tuto skutečnost Úřadu pro ochranu osobních údajů před zpracováváním osobních údajů, neboť žádné takové oznámení zpracování osobních údajů rodinných příslušníku klientů nebylo v době provedení kontroly evidováno.

K bodu II. výroku rozhodnutí správní orgán uvádí, že osobní údaje vedené v dokumentaci klientů, zejména informace o jejich zdravotním stavu, informace uvedené v lékařských zprávách atd., jsou citlivými údaji ve smyslu § 4 písm. b) zákona č. 101/2000 Sb.

Citlivé údaje může správce zpracovávat podle § 9 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb. jen jestliže subjekt údajů dal ke zpracování výslovný souhlas. Subjekt údajů musí být při udělení souhlasu informován o tom, pro jaký účel zpracování a k jakým osobním údajům je souhlas dáván, jakému správci a na jaké období. Existenci souhlasu subjektu údajů se zpracováním osobních údajů musí být správce schopen prokázat po celou dobu zpracování. Správce je povinen předem subjekt údajů poučit o jeho právech podle § 12 a 21.

Ze souhlasů předložených účastníkem řízení je zřejmé, že klienti dali pouze souhlas se zpracováním osobních údajů, přičemž účastník řízení nedefinoval, k jakým osobním údajům se tento souhlas vztahuje, tj. zda se výslovně jedná o citlivé údaje vypovídající o zdravotním stavu. Dále nestanovil dostatečně podrobně účel zpracování, neinformoval subjekty údajů o tom, zda je poskytnutí tohoto souhlasu dobrovolné, či nikoli, na jaké období je souhlas dáván a nepoučil je o jejich právech podle § 12 a 21 zákona č. 101/2000 Sb.

Správní orgán musí v dané věci konstatovat, že účastník řízení nesplnil povinnost stanovenou v § 9 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb., přičemž nebylo možno uplatnit ani žádnou z výjimek stanovených v písm. b) až i) tohoto zákona.

K výše uvedenému pak správní orgán dodává, že účastník řízení je jako provozovatel domova se zvláštním režimem řádně registrován jako provozovatel sociálních služeb. V této souvislosti je pro plnění jeho povinností stanovených zákonem č. 108/2006 Sb. nezbytné zpracovávat osobní údaje o zdravotním stavu klientů. K této registraci však došlo až ke dni 16. srpna 2012, přičemž správu domova pro seniory převzal již k 1. dubnu 2012. Tudíž v období od 1. dubna do 16. srpna 2012 zpracovával citlivé údaje o zdravotním stavu svých klientů bez právního titulu.

Ani v tomto případě pak účastník řízení nedoložil, že by splnil povinnost stanovenou v § 11 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost informovat subjekty údajů při shromažďování osobních údajů o tom, v jakém rozsahu a pro jaký účel budou osobní údaje zpracovány, kdo a jakým způsobem bude osobní údaje zpracovávat, komu mohou být osobní údaje zpřístupněny a také povinnost poučit je o jejich právu přístupu k osobním údajům, právu na opravu osobních údajů, jakož i o dalších právech stanovených v § 21 zákona č. 101/2000 Sb.,

Rovněž účastník řízení neoznámil úmysl zpracovávat citlivé údaje vypovídající o zdravotním stavu svých klientů v období od 1. dubna do 16. srpna 2012, kdy nebylo možno na jeho jednání vztáhnout výjimku z oznamovací povinnosti [§ 18 odst. 1 písm. b) zákona č. 101/2000 Sb.], a tudíž nesplnil povinnost stanovenou v § 16 zákona č. 101/2000 Sb.

K bodu III. výroku rozhodnutí správní orgán uvádí, že postup při nakládání s rodnými čísly upravuje obecně zákona č. 133/2000 Sb. Ten v § 13 odst. 9 stanoví, že rodné číslo je oprávněna užívat nebo rozhodovat o jeho využívání v mezích stanovených zákonem (dále jen "nakládat s rodným číslem") výlučně fyzická osoba, které bylo rodné číslo přiděleno (dále jen "nositel rodného čísla"), nebo její zákonný zástupce; jinak lze rodné číslo využívat jen v případech stanovených v § 13c tohoto zákona. Ten pak stanoví, že rodná čísla lze využívat jen, jde-li o činnost ministerstev, jiných správních úřadů, orgánů pověřených výkonem státní správy, soudů, vyplývající z jejich zákonem stanovené působnosti, nebo notářů pro potřebu vedení Centrální evidence závětí, stanoví-li tak zvláštní zákon, nebo se souhlasem nositele rodného čísla nebo jeho zákonného zástupce.

Účastník řízení zpracovával v rámci dokumentace vedené k jednotlivým klientům také jejich rodná čísla, přičemž jak je zřejmé z výše uvedeného (odůvodnění výroku č. I a II) nedisponoval jejich souhlasem s takovým využitím a na jeho jednání nelze pro období od 1. dubna do 16. srpna 2012 aplikovat ustanovení §13c odst. 1 zákona č. 133/2000 Sb.

Správní orgán tedy na základě výše uvedeného považuje za prokázané, že účastník řízení porušil svým jednáním popsáním v bodu I. výroku tohoto rozhodnutí povinnosti stanovené § 5 odst. 2, § 5 odst. 1 písm. e), § 11 odst. 1 a § 16 zákona č. 101/2000 Sb., v bodu II. povinnosti stanovené v § 9, § 11 odst. 1 a § 16 zákona č. 101/2000 Sb., a v bodu III. povinnosti stanovenou v § 13c odst. 1 zákona č. 133/2000 Sb.

Podle § 46 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb. se při rozhodování o výši pokuty přihlíží k závažnosti, způsobu, době trvání, následkům protiprávního jednání a k okolnostem, za nichž bylo protiprávní jednání spácháno. Správní orgán v souladu s tímto ustanovením při stanovení výše pokuty vycházel z následujících skutečností.

Při stanovení výše sankce bylo z hlediska závažnosti jednání přihlédnuto jako k přitěžující okolnosti ke skutečnosti, že účastník řízení je provozovatelem domova pro seniory postižené zdravotními komplikace, kdy jeho povinností je nejen zajištění řádné péče o jejich každodenní potřeby, ale nepochybně i péče o jejich soukromí a potažmo osobní údaje. Za přitěžující považuje správní orgán také skutečnost, že se protiprávní jednání účastníka řízení týkalo většího počtu osob a že účastník řízení naplnil svým jednáním skutkovou podstatu více správních deliktů. Jako polehčující pak hodnotil správní orgán skutečnost, že závadné jednání účastníka řízení uvedené v bodě II. a III. výroku lze vztáhnou pouze k omezenému časovému úseku trvajícím několik měsíců. Po zhodnocení všech těchto okolností byla uložena sankce v dolní polovině zákonné sazby.

Při rozhodnutí o uložení povinnosti uhradit náklady řízení správní orgán vycházel z ustanovení § 79 odst. 5 správního řádu, který správnímu orgánu ukládá povinnost uložit paušální částkou náhradu nákladů řízení účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, a z § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, kterou se stanoví paušální částka nákladů správního řízení ve výši 1.000 Kč.

S ohledem na výše uvedené, bylo rozhodnuto, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: V souladu s § 152 odst. 1 správního řádu lze u odboru správních činností proti tomuto rozhodnutí podat ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí rozklad předsedovi Úřadu pro ochranu osobních údajů.

Rozhodnutí je doručeno dnem převzetí stejnopisu, nejpozději ale desátým dnem od jeho uložení na poště. V případě doručování do datové schránky je dnem doručení okamžik přihlášení oprávněné osoby do datové schránky, nejpozději ale desátý den ode dne dodání rozhodnutí do datové schránky.

Praha, 24. září 2013

otisk
úředního
razítka

Vanda Foldová
ředitelka odboru správních činností